

Estudi de l'oferta inicial d'escolarització del curs 2021-22

El Departament d'Educació tanca 92 grups públics i manté ràtios insostenibles sense més espais ni professorat en plena pandèmia

- Falten 43 grups públics de P3 per cobrir les necessitats d'escolarització d'acord amb els criteris del PROCICAT
- Tot i la davallada demogràfica, el Departament manté el col·lapse a secundària amb les mateixes ràtios del curs passat
- Catalunya només escolaritza a la xarxa pública el 57,8% de l'alumnat de CFGS, mentre que a Espanya aquesta cobertura arriba fins al 78,1%

Divendres, 16 d'abril, de 2021.

Com cada any, les Associacions Federades de Famílies d'Alumnes de Catalunya (aFFaC) hem **analitzat les dades de preinscripció escolar del curs 2021-22**, contrastant l'oferta inicial del Departament d'Educació amb les necessitats d'escolarització previstes pel curs vinent. Aquest any, a més, hem tingut en compte les **recomanacions i mesures establertes per la pròpia administració**, recollides en els protocols de prevenció de la covid-19. Uns protocols que, principalment, apunten a la necessitat de reduir ràtios i incrementar els espais disponibles.

Les dades obtingudes després de la nostra anàlisi, però, constaten una absoluta **manca de responsabilitat política per part del Govern** actual que, malgrat el col·lapse evident en què es troba la xarxa educativa pública, insisteix **en tancar grups mentre conserva intacta l'oferta a la xarxa privada concertada**. Aquesta planificació és especialment greu en el context actual, on esdevé **més urgent que mai descongestionar els centres públics per mantenir la presencialitat** amb ràtios segures tant a primària com a secundària.

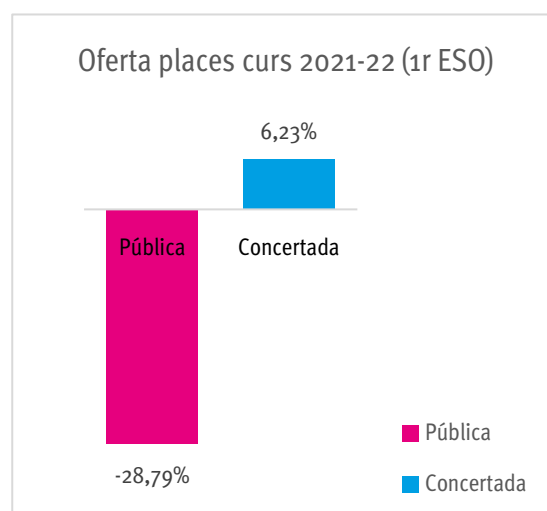
Cronificació del col·lapse

El curs passat, des de l'aFFaC alertàvem que **el sistema educatiu públic es trobava definitivament ofegat per la manca de places**, amb una oferta que ni tan sols podia garantir plaça a les famílies que ja es trobaven dins del sistema públic, provocant un **traspàs d'alumnat de la xarxa pública a la privada concertada** en el pas de 6è a 1r d'ESO.

Les dades d'aquest any no ens dibuixen un panorama millor pel proper curs 2021-22, ja que el Departament d'Educació manté la tendència dels últims anys de reduir l'oferta pública mentre sobredota la privada concertada.

Previsió alumnat curs 21/22	Oferta places públiques	Oferta places privades concertades	Cobertura pública	Cobertura privada concertada	Sobreoferta Privada concertada
62.448 alumnes P3	47.892	23.421	76,70%	37,50%	14,20%
82.595 alumnes 1r ESO	58.814	28.921	71,21%	35,02%	6,23%

Font: Dades Obertes de Catalunya. [Oferta educativa dels estudis obligatoris](#). Última consulta: 12/04/2021.

Si observem les dades d'oferta i demanda de places públiques i places privades concertades a P3 i a 1r d'ESO pel curs 2021-22, podem constatar, d'una banda, que la xarxa pública **no és capaç de donar cobertura a les necessitats d'escolarització de tot l'alumnat** i, de l'altra, que la xarxa privada concertada no només pot cobrir les necessitats d'aquest alumnat sense plaça pública sinó que, a més, compta amb un **excedent d'oferta tant a primària com a secundària**.

Si observem les dades de P3, veiem com la xarxa pública deixa sense cobertura el **24,6% de les necessitats d'escolarització**. La xarxa privada concertada, en canvi, no només pot donar

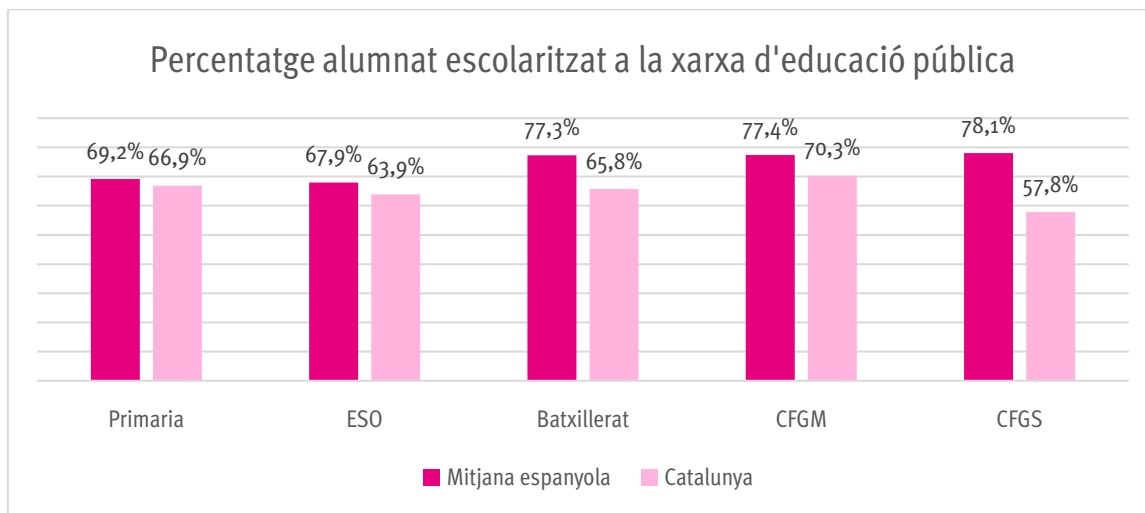
cobertura a aquest alumnat sense plaça pública sinó que, a més, compta amb un **14,2% de sobreoferta**.

A secundària, la infradotació de places públiques és encara més greu. **El Departament d'Educació deixa sense cobertura pública al 28,79% de l'alumnat**, mentre que la privada concertada no només té oferta per cobrir aquesta manca de plaça pública, sinó que ofereix un **6,23% de places addicionals**.

És a dir, tant a P3 com a 1r d'ESO es manté la mateixa tendència dels darrers anys: en comptes de destinar més recursos a enfortir la xarxa pública per millorar la qualitat educativa i per cobrir el 100% de les necessitats d'escolarització, **el que fa el Departament d'Educació és incrementar la pressió sobre escoles i instituts públics**, posant en perill la qualitat i la gratuïtat de l'educació catalana, a canvi de **finançar, ara sí, escoles privades perquè compensin aquestes mancances** provocades a la xarxa pública.

Catalunya per sobre de la mitjana espanyola en oferta privada concertada

En comparació amb la resta de l'Estat, **l'oferta de places públiques a Catalunya es troba per sota de la mitjana espanyola en tots els nivells educatius**, des de Primària fins a Batxillerat i Cicles Formatius.

Font: [Estadística de las Enseñanzas no universitarias](#). Subdirección General de Estadística y Estudios del Ministerio de Educación y Formación Profesional.

Si observem les dades relatives a la cobertura de les necessitats d'escolarització per etapes a Catalunya i a Espanya, constatem que l'oferta de la xarxa pública catalana no arriba a la mitjana espanyola en cap dels nivells educatius. **La diferència percentual, a més, creix a mida que**

avancem en la trajectòria escolar. A primària, la diferència d'oferta de places públiques entre Catalunya i la resta de l'Estat és aproximadament de 2 punts percentuals.

Aquesta diferència es duplica a l'ESO, amb 4 punts percentuals de diferència, i segueix creixent a Batxillerat, amb 11 punts. Tot i que en els Cicles Formatius de Grau Mitjà la distància es redueix lleugerament fins els 7 punts percentuals, quan observem les dades relatives als Cicles Formatius de Grau Superior, la diferència es dispara fins els gairebé 20 punts percentuals (Catalunya només escolaritza a la xarxa pública el 57,8% de l'alumnat de CFGS, mentre que a Espanya aquesta cobertura arriba fins al 78,1%).

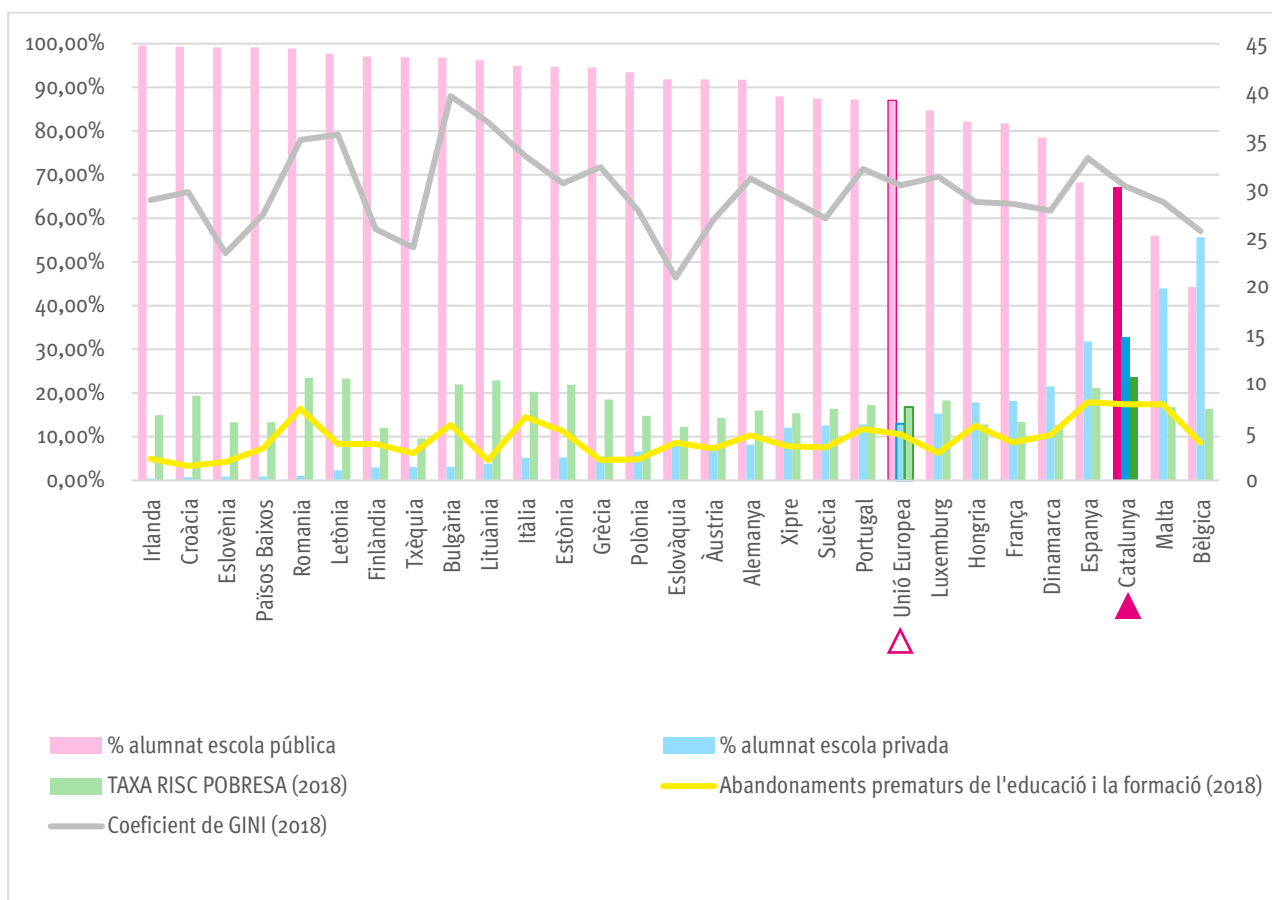
Líders en educació privada concertada i en abandonament escolar prematur a Europa

En comparació amb la resta de països de la Unió Europea les dades analitzades tampoc ens deixen en una bona posició.

	% alumnat escola pública	% alumnat escola privada	Taxa risc pobresa (2018)	Abandonament prematur	Coefficient de GINI (2018)
Irlanda	99,58%	0,42%	14,90%	5,00%	28,90
Croàcia	99,30%	0,70%	19,30%	3,30%	29,70
Eslovènia	99,16%	0,84%	13,30%	4,20%	23,40
Països Baixos	99,14%	0,86%	13,30%	7,30%	27,40
Romania	98,89%	1,11%	23,50%	16,40%	35,10
Letònia	97,69%	2,31%	23,30%	8,30%	35,60
Finlàndia	97,01%	2,99%	12,00%	8,30%	25,90
Txèquia	96,92%	3,08%	9,60%	6,20%	24,00
Bulgària	96,84%	3,16%	22,00%	12,70%	39,60
Lituània	96,19%	3,81%	22,90%	4,60%	36,90
Itàlia	94,91%	5,09%	20,30%	14,50%	33,40
Estònia	94,72%	5,28%	21,90%	11,30%	30,60
Grècia	94,54%	5,46%	18,50%	4,70%	32,30
Polònia	93,45%	6,55%	14,80%	4,80%	27,80
Eslovàquia	91,81%	8,19%	12,20%	8,60%	20,90
Àustria	91,80%	8,20%	14,30%	7,30%	26,80
Alemanya	91,78%	8,22%	16,00%	10,30%	31,10
Xipre	87,92%	12,08%	15,40%	7,80%	29,10
Suècia	87,41%	12,59%	16,40%	7,50%	27,00
Portugal	87,21%	12,79%	17,30%	11,80%	32,10
Unió Europea	87,02%	12,98%	16,80%	10,50%	30,40
Luxemburg	84,73%	15,27%	18,30%	6,30%	31,30

Hongria	82,13%	17,87%	12,80%	12,50%	28,70
França	81,81%	18,19%	13,40%	8,70%	28,50
Dinamarca	78,50%	21,50%	12,70%	10,40%	27,80
Espanya	68,19%	31,81%	21,15%	17,90%	33,20
Catalunya	67,10%	32,90%	23,60%	17,40%	30,30
Malta	56,03%	43,97%	16,80%	17,40%	28,70
Bèlgica	44,28%	55,72%	16,40%	8,60%	25,70

Font: IDESCAT. [Gini](#) || IDESCAT. [AROE](#)

Les dades analitzades situen **Catalunya en la tercera posició entre els països de la Unió Europea amb més educació privada (32,9%)**, només per darrera de Malta i Bèlgica. En l'altre extrem, entre els països que superen la mitjana europea en oferta de places públiques hi trobem països com **Alemanya (amb un 91,78% d'oferta pública)**, **Itàlia (94,91%)**, **Finlàndia (97,01%)** i **Irlanda (99,58%)**, entre molts altres.

L'anàlisi ens permet observar, a més, altres dades que ens alerten de la greu situació en què es troba el nostre sistema educatiu i social en relació a la infància. **Catalunya és el territori amb**

una major taxa de risc de pobresa (23,6%), molt per sobre de la mitjana de la Unió Europea (16,8%) i, fins i tot, de l'espanyola (21,15%), una dada alarmant que podria tenir relació, entre altres coses, amb la taxa d'abandonament escolar prematur. **Catalunya (17,4%), juntament amb Malta (17,4%) i Espanya (17,9%), té una de les taxes més altes** de tota la Unió Europea.

D'altra banda, si **comparem la tendència de l'abandonament escolar amb la del coeficient de Gini** (que s'utilitza per mesurar la desigualtat en els ingressos i la distribució desigual dels recursos) s'intueix una relació entre aquests dos paràmetres. S'esperaria doncs, que qualsevol país que vulgui combatre la desigualtat social i econòmica **hauria de reduir, entre d'altres, l'abandonament escolar prematur i reforçar la seva xarxa educativa pública.**

Tenint en compte que l'abandonament escolar prematur s'observa en l'etapa d'educació secundària, és alarmant observar com, any rere any, el Departament d'Educació segueix infradotant la xarxa pública i **saturant les escoles –però, sobretot, els instituts públics- amb ràtios insostenibles.** Unes ràtios que, en plena pandèmia, han obligat a combinar una escolarització presencial amb la telemàtica, **incrementant el risc de perdre el vincle amb aquest alumnat en risc d'abandonar prematurament el sistema** educatiu.

Com ja es va fer evident durant el curs 2020-21 i tal com reconeixia el propi Departament d'Educació en els seus protocols per a la reobertura dels centres educatius, el context actual exigeix una descongestió del sistema educatiu públic: cal **abaixar ràtios per reduir el nombre d'alumnes per aula** i garantir així que es podrà mantenir la presencialitat en condicions de seguretat; cal **incrementar el nombre d'espais aptes** per al desenvolupament de la tasca educativa, i cal **destinar més professorat i personal especialitzat als centres educatius,** un increment lligat estretament amb la previsió de grups per cada centre.

Qualsevol planificació que no vagi en aquesta línia estarà **posant en risc la presencialitat a les aules i,** per tant, limitarà les opcions d'aquell alumnat més vulnerable.

P3: El Departament d'Educació incompleix el compromís de no tancar grups

Fa tot just un mes, el Departament d'Educació publicava una [nota de premsa](#) anunciant que, pel proper curs 2021-22, mantindria l'oferta de grups de P3 tot i la davallada en la natalitat.

	CURS 2020-21		CURS 2021-22	Diferència entre OF 20-21 i OI 21-22
	Oferta inicial (OI) de grups	Oferta final (OF) de grups	Oferta inicial (OI) grups	
PÚBLICA	2.143	2.161	2.110	-51
CONCERTADA	980	911	970 ¹	59
TOTAL	3.123	3.072	3.080	8

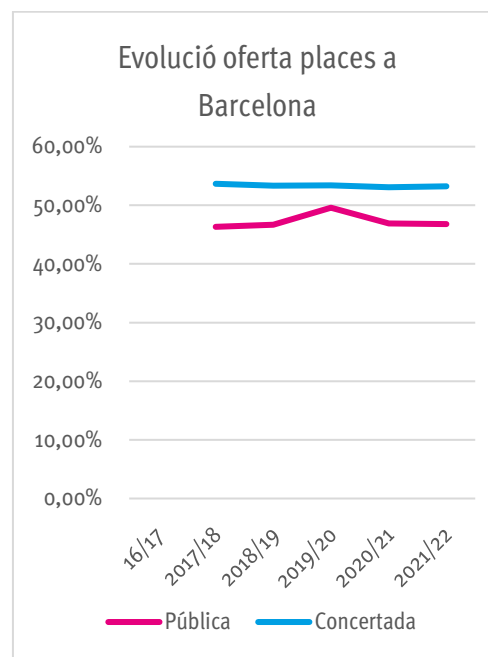
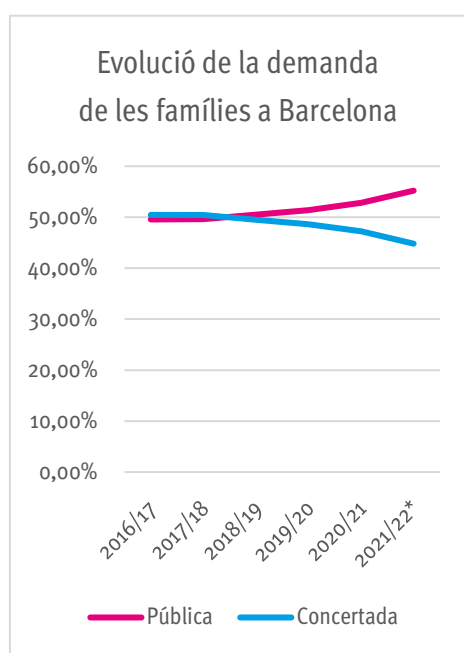
Fonts: Dades Obertes de Catalunya. [Alumnes matriculats per ensenyament i unitats dels centres docents](#). Última consulta: 01/04/2021. || Dades Obertes de Catalunya. [Oferta educativa dels estudis obligatoris](#). Última consulta: 01/04/2021.

Si comparem, però, l'oferta que ha fet el Departament pel curs 2021-22 amb l'oferta final del curs passat, observem que **s'han tancat 51 grups de P3 a la xarxa pública, mentre la privada concertada ofereix 59 grups més dels que va ocupar l'any passat.**

De fet, l'oferta pública inicial d'aquest curs 2021-22 **ni tan sols iguala l'oferta inicial del curs passat**, que comptava amb 33 grups més dels que s'ofereixen enguany.

¹ Aquests 10 grups de centres privats concertats que s'oferten de menys respecte del curs passat corresponen al tancament de 3 centres privats concertats per manca de demanda, 4 centres que passen a la xarxa pública perquè no eren viables econòmicament per a l'empresa gestora i 2 centres que no han obtingut l'autorització per no complir amb els criteris del Decret de Concerts, l'única norma que regula fàcticament l'atorgament de concerts.

Fonts: [Consorti d'Educació de Barcelona](#). || Dades Obertes de Catalunya. [Estadística de l'assignació de places en el procés de la Preinscripció en els ensenyaments obligatoris i Infantil segon cicle](#). Última consulta: 13/04/2021.

*Dades provisionals en data 25/03/2021.

Aquesta tendència a sobredotar la xarxa privada concertada mentre es tanquen grups a la xarxa pública no es correspon amb la demanda de les famílies, cada vegada més convençudes i decidides a optar per escoles públiques.

La manca de transparència del Departament d'Educació, que no ha estat una excepció aquest curs, ens impedeix analitzar detalladament les dades referents a les tendències d'oferta i demanda de places públiques i privades a tota Catalunya, però sí que **comptem amb les dades de la ciutat de Barcelona, publicades pel propi Consorci d'Educació de Barcelona (CEB)**. Es tracta d'unes dades que, tot i que només corresponen a la capital catalana, són especialment rellevants i representatives, ja que es tracta de la ciutat amb major densitat de població i amb més oferta de plaça privada concertada.

Així doncs, observem que, **mentre la demanda de places públiques creix any rere any, l'oferta del Departament no dóna resposta a la preferència de les famílies**. En canvi, l'oferta de places privades concertades es manté estable tot i que la demanda decreix.

Anàlisi d'oferta de places en relació a les necessitats d'escolarització en context covid-19

Indicador	Valor
Padró municipal d'habitants	64.926
Taxa neta d'escolarització 2020-2021	94,53%
Previsió alumnat curs 2021-2022 (sense incloure matrícula viva)	61.375
Previsió de matrícula viva P3 ²	1.073
Previsió alumnat final (després d'incloure matrícula viva)	62.448
Ràtio màxima establerta pel Departament d'Educació en els protocols Covid-19 ³	20
Grups mínims necessaris 2021-2022 de P3	3.122

Fonts: IDESCAT. [Padró municipal d'habitants](#). Població a 1 de gener. Per sexe i edat any a any. Última consulta: 01/04/2021 || Dades Obertes de Catalunya. [Alumnes matriculats per ensenyament i unitats dels centres docents](#). Última consulta: 01/04/2021. || Dades Obertes de Catalunya. [Estadística de l'assignació de places en el procés de la Preinscripció en els ensenyaments obligatoris i Infantil segon cicle](#). Última consulta: 01/04/2021.

Tenint en compte les dades de natalitat, la taxa d'escolarització prevista i les dades de matrícula viva adaptades al context covid-19, el pròxim curs 2021-22 s'incorporaran 62.448 infants a P3. Respectant les mesures de seguretat decretades pel Govern, que establí ràtios màximes de 20 alumnes per aula, seran necessaris, com a mínim, 3.122 grups.

Oferta inicial grups 2021/2022	Grups mínims necessaris 2021/2022	Manca de grups
3.080	3.122	-42

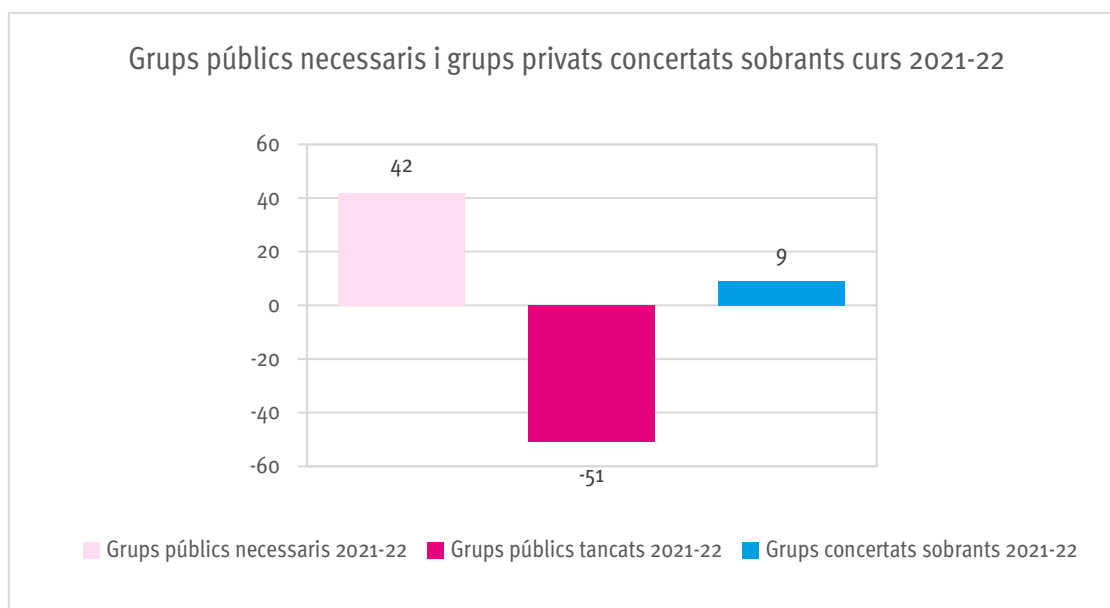
Font: Dades Obertes de Catalunya. [Oferta educativa dels estudis obligatoris](#). (Última consulta: 01/04/2021).

En total, l'oferta inicial del Departament d'Educació ha estat de 3.080 grups (2.110 a la xarxa pública i 970 a la xarxa privada concertada). Si comparem aquesta dada amb els 3.122 grups

² Aquesta dada s'ha obtingut fent una mitjana de la matrícula viva dels cursos 2019-20 i 2020-21, tenint en compte que el curs 2021-22 preveiem una matrícula viva menor que la del curs 2019-20 a causa de les mesures de mobilitat encara vigents però superior a la del curs anterior, amb mesures molt estrictes que van reduir dràsticament l'arribada de famílies de fora de Catalunya.

³ Nota de premsa del Govern anunciant les mesures de seguretat incorporades al Pla d'Obertura de Centres Educatius <https://govern.cat/gov/cohesio-social/387380/govern-afegeix-noves-mesures-seguretat-al-pla-obertura-centres-educatius-degut-evolucio-pandemia>

necessaris per fer front a les necessitats d'escolarització en covid-19, observem que manquen 42 grups de P3 en el sistema.

Font: Dades Obertes de Catalunya. [Alumnes matriculats per ensenyament i unitats dels centres docents](#). || Dades Obertes de Catalunya. [Estadística de l'assignació de places en el procés de la Preinscripció en els ensenyaments obligatoris i Infantil segon cicle](#). Última consulta: 01/04/2021.

Si observem el gràfic, confirmem que **el Departament ha rebutjat, de nou, l'oportunitat que tenia per descongestionar el sistema educatiu públic**. Si no hagués tancat cap grup públic, en comptes de faltar 42 grups de P3 en sobrarien 9, que s'haurien pogut eliminar de la xarxa privada concertada. Una estratègia més coherent amb la demanda de les famílies i amb la necessitat de poder dedicar el total del pressupost en educació a la xarxa educativa pública i contribuir a la reducció de la segregació escolar.

El Departament tanca grups públics de P3 arreu del territori on hi ha doble xarxa

Si observem les dades per Servei Territorial d'Educació (SSTT), podem constatar que **els tancaments de grups respecte de l'oferta del curs passat no han estat un fet puntual, sinó una estratègia que s'ha anat repetint arreu de Catalunya**. Mentrestant, **la xarxa privada concertada ha mantingut la seva oferta inicial**, sortint amb més grups dels que va necessitar l'any passat segons la demanda de les famílies.

Variació de grups respecte l'oferta final del curs 2020-21 en els territoris amb oferta privada concertada			
SERVEI TERRITORIAL	MUNICIPI	GRUPS PÚBLICS	GRUPS CONCERTATS
Catalunya Central	Berga	2	1
Catalunya Central	Gironella	-1	0
Catalunya Central	Solsona	-1	0
TOTAL CATALUNYA CENTRAL		0	1
Girona	PUIGCERDÀ	1	0
Girona	ROSES	-1	0
Girona	LLORET DE MAR	-1	0
Girona	SANT FELIU DE GUÍXOLS	1	0
TOTAL GIRONA		0	0
Terres de l'Ebre	Sant Carles de la Ràpita	1	0
TOTAL TERRES DE L'EBRE		1	0
Tarragona	Cambrils	-1	0
TOTAL TARRAGONA		-1	0
Maresme-Vallès Oriental	Granollers	-4	2
Maresme-Vallès Oriental	La Garriga	-1	0
Maresme-Vallès Oriental	Mollet del Vallès	-1	0
Maresme-Vallès Oriental	Parets del Vallès	-2	1
Maresme-Vallès Oriental	Montgat	1	0
Maresme-Vallès Oriental	Pineda de Mar	-1	0
TOTAL MARESME-VALLÈS ORIENTAL		-8	3
Lleida	TÀRREGA	-1	0
TOTAL LLEIDA		-1	0
Vallès Occidental	Sabadell	-2	3
Vallès Occidental	Sant Cugat del Vallès	-1	1
Vallès Occidental	Cerdanyola del Vallès	-3	0

Vallès Occidental	Rubí	-1	0
Vallès Occidental	Montcada i Reixac	-1	0
TOTAL VALLÈS OCCIDENTAL		-8	4
Baix Llobregat	VILADECANS	-1	1
Baix Llobregat	PALLEJÀ	-1	0
Baix Llobregat	SANT BOI DE LLOBREGAT	-3	1
Baix Llobregat	SANT JOAN DESPÍ	-1	0
Baix Llobregat	MOLINS DE REI	-1	0
Baix Llobregat	SANT JUST DESVERN	-1	0
TOTAL BAIX LLOBREGAT		-8	2

Font: Dades Obertes de Catalunya. [Oferta educativa dels estudis obligatoris](#). Última consulta: 01/04/2021. || Dades Obertes de Catalunya. [Alumnes matriculats per ensenyament i unitats dels centres docents](#).

Segons les dades, tots els territoris que compten amb una doble xarxa (oferta pública i oferta privada concertada) han patit **tancaments de grups, que han afectat únicament a centres públics**. Mentrestant, els centres privats concertats han recuperat grups que no van necessitar el curs passat.

Els SSTT amb doble xarxa més afectats per aquests tancaments han estat **Maresme-Vallès Oriental, Vallès Occidental i el Baix Llobregat, tots tres amb 8 tancaments a la xarxa pública**. Per municipis, els que han patit una major retallada en l'oferta pública són **Granollers** (amb 4 tancaments), **Cerdanyola del Vallès** (amb 3 grups menys) i **Sant Boi de Llobregat** (que també perd 3 grups).

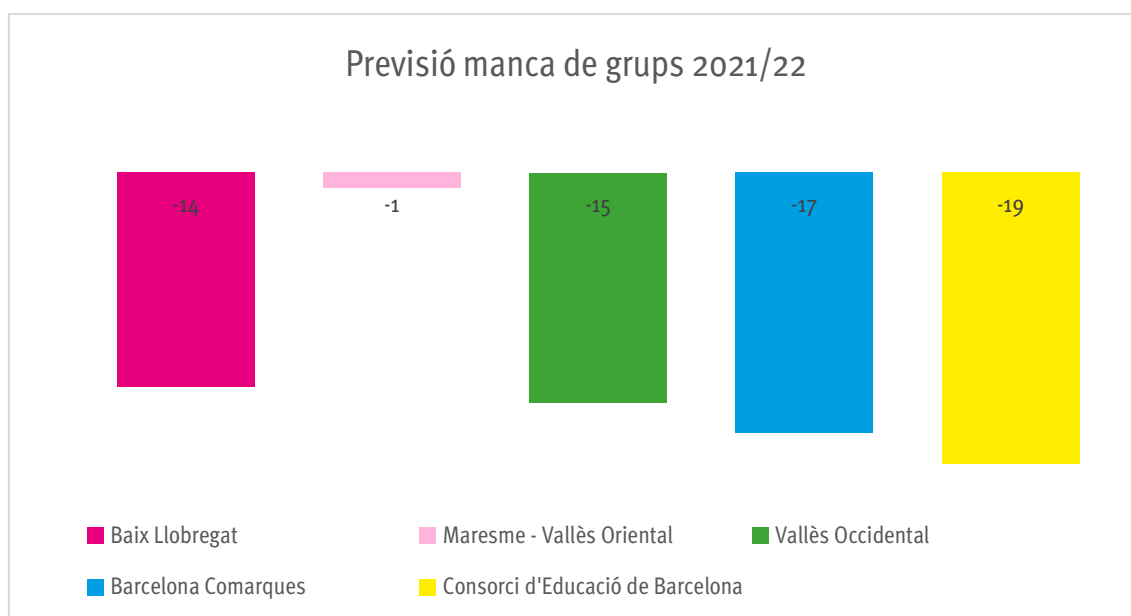
Pel que fa a la xarxa privada concertada, no hi ha hagut cap tancament i, a més s'han recuperat grups que no es van necessitar l'any passat. Coincideix, a més, que aquells territoris on es recuperen més grups privats concertats, són aquells on es tanquen més grups públics.

En total, **Maresme-Vallès Oriental, Vallès Occidental i el Baix Llobregat recuperen 8 grups privats concertats** que l'any passat no van necessitar. A la vegada, aquests territoris perden un total de 24 grups públics.

- Serveis Territorials amb manca de grups de P3 en relació a les necessitats d'escolarització en context covid-19

	Oferta inicial grups 2021-22	Previsió aFFaC grups necessaris	Previsió manca de grups 2021-22
Baix Llobregat	312	326	-14
Maresme - Vallès Oriental	349	350	-1
Vallès Occidental	389	404	-15
Barcelona Comarques	352	369	-17
Consorci d'Educació de Barcelona	566	585	-19

Fonts: Dades Obertes de Catalunya. [Oferta educativa dels estudis obligatoris](#). (Última consulta: 09/04/2021).

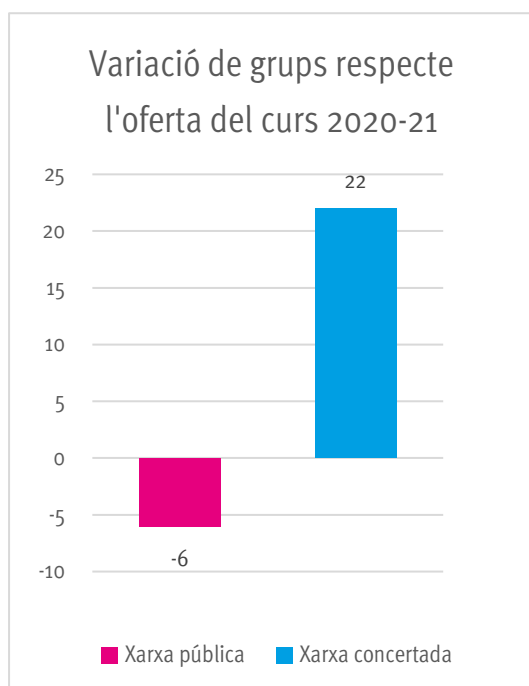
Fonts: Dades Obertes de Catalunya. [Oferta educativa dels estudis obligatoris](#). (Última consulta: 09/04/2021).

Segons les dades, hi ha 5 SSTT on manquen grups de P3 per donar cobertura a tot l'alumnat amb les mesures de seguretat establertes pel propi Departament d'Educació. Els territoris més afectats per aquesta manca de grups són, per ordre, la ciutat de **Barcelona**, **Barcelona Comarques**, **Vallès Occidental** i el **Baix Llobregat**.

Barcelona ciutat: creix la pressió per la manca de grups públics

	OFERTA FINAL 2020/21		OFERTA INICIAL 2021/2022		DIFERÈNCIES	
	PÚBLICA	CONCERTADA	PÚBLICA	CONCERTADA	PÚBLICA	CONCERTADA
CIUTAT VELLA	17	7	17	9	0	2
EIXAMPLE	32	40	37	41	5	1
GRÀCIA	25	19	22	21	-3	2
HORTA - GUINARDÓ	30	27	27	31	-3	4
LES CORTS	13	21	13	23	0	2
NOU BARRIS	30	20	30	20	0	0
SANT ANDREU	36	22	32	23	-4	1
SANT MARTÍ	55	27	54	29	-1	2
SANTS-MONTJUÏC	31	18	31	20	0	2
SARRIÀ-ST GERVASI	10	70	10	76	0	6
TOTAL	279	271	273	293	-6	22

Fonts: Dades Obertes de Catalunya. [Alumnes matriculats per ensenyament i unitats dels centres docents.](#) || Dades Obertes de Catalunya. [Oferta educativa dels estudis obligatoris.](#) Última consulta: 09/04/2021.

Tot i que la xarxa pública de Barcelona ha absorbit 4 grups de la xarxa privada concertada, es manté la tendència dels darrers anys. L'oferta pública del Departament pel curs 2021-22 és de 6 grups menys respecte el curs anterior. Mentrestant, la xarxa privada concertada recupera 22 grups que el curs 2020-21 no va necessitar.

Per tant, aquesta absorció de grups que han passat a la xarxa pública no reverteix en cap cas la manca de grups públics a la ciutat de Barcelona per donar cobertura a l'augment de la demanda de les famílies.

1r d'ESO: El Departament d'Educació no aprofita la davallada demogràfica per abaixar ràtios i descongestionar els instituts públics

Com ja vam alertar el curs passat, **el col·lapse en l'educació secundària és un dels principals problemes del sistema educatiu català**. Tenint en compte el context sanitari actual, s'esperaria que un dels principals objectius del Departament d'Educació fos dotar el sistema de més grups públics per tal d'abaixar la ràtio i garantir que tot l'alumnat, durant tot el curs, pugui assistir presencialment a classe.

Aquesta és, de fet, **la directriu que va donar el Govern en el seu protocol d'obertura de centres: abaixar ràtios a secundària sempre que fos possible**. No sembla casual que, a diferència de primària, no establís una ràtio màxima. Es tracta d'un silenci que obeeix a una raó molt clara: amb l'oferta que fa el Departament d'Educació, **és simplement impossible abaixar ràtios a secundària**.

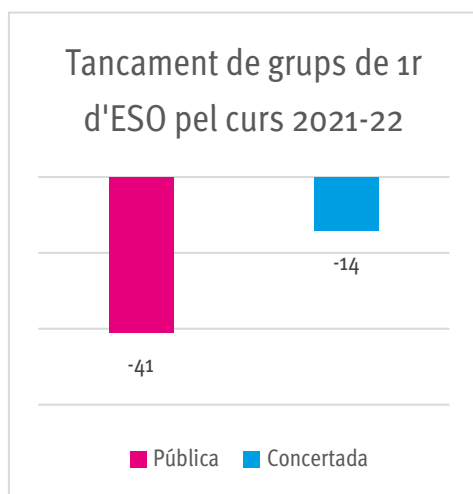
Recordem que l'educació secundària és una etapa molt fràgil, on **el vincle entre l'escola i l'alumnat més vulnerable és essencial per a combatre l'abandonament escolar prematur**, un problema que, com hem vist a l'inici, afecta greument al nostre sistema educatiu.

El Departament d'Educació tanca 55 grups de 1r d'ESO en plena pandèmia

	1r ESO curs 2020-21		1r ESO curs 2021-22		Diferència	
	Grups	Places	OI Grups	Places	Dif. Grups	Dif. Places
Pública	2.057	60.510	2.016	58.814	-41	-1.696,00
Privada concertada	980	29.496	966	28.921	-14	-575
TOTAL	3.037	90.006	2.982	87.735	-55	-2.271,00

Fonts: Dades Obertes de Catalunya. [Alumnes matriculats per ensenyament i unitats dels centres docents](#). || Dades Obertes de Catalunya. [Oferta educativa dels estudis obligatoris](#). Última consulta: 09/04/2021.

Un dels grans problemes que pateix l'educació secundària és la manca de places per poder donar cobertura a la totalitat d'alumnat que tenim en el sistema. Malgrat això, en la planificació per al curs 2021-22 el **Departament d'Educació ha tancat un total de 55 grups de 1r d'ESO respecte el curs passat.**

D'aquests 55 grups, el Departament ha tancat 41 grups de 1r d'ESO a la xarxa d'educació pública respecte l'any passat. Es tracta de grups que el curs passat van ser necessaris i que aquest any no s'estan ofertant. A la xarxa privada concertada, en canvi, tot i que també hi ha 14 tancaments, es tracta de grups que es van crear addicionalment el curs passat sense autorització de dotació de concert o de grups pertanyents a centres que han tancat per manca de demanda. En cap cas, però, no es tracta d'una reducció feta amb voluntat de reduir l'oferta

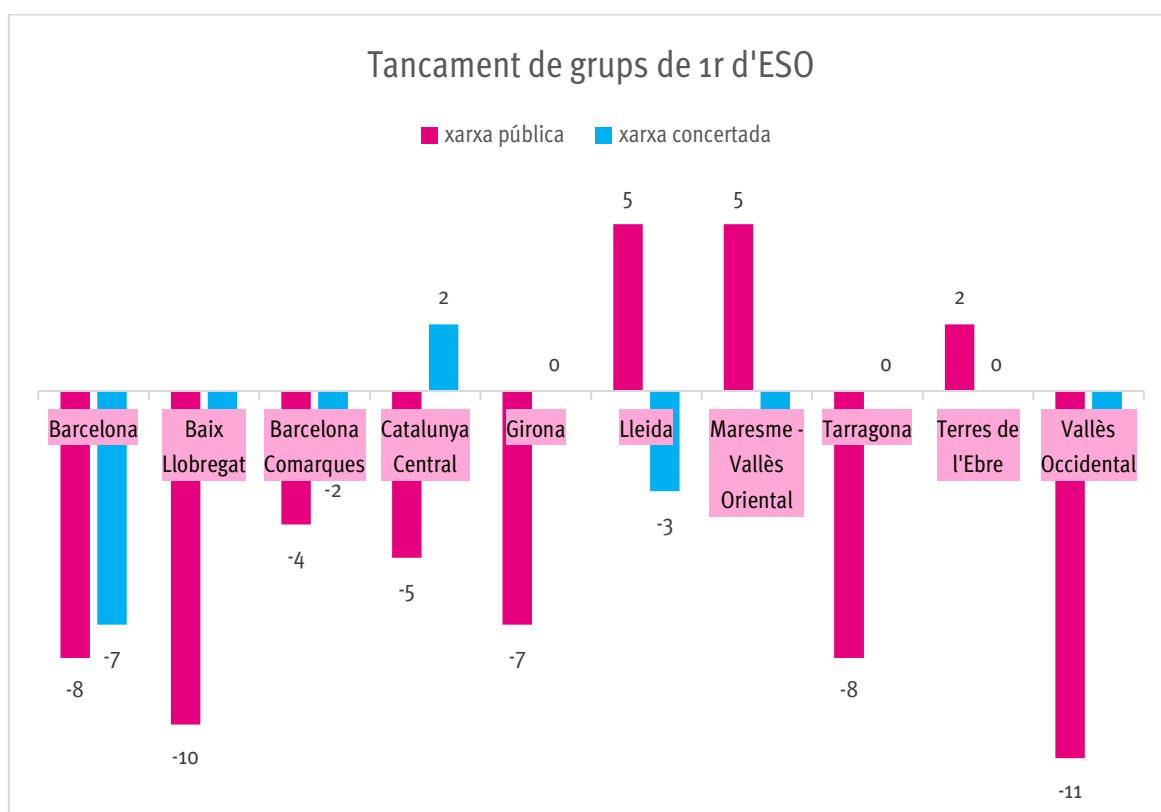
privada concertada en aplicació del recentment aprovat Decret d'Admissió.

- **La xarxa pública segueix perdent grups als instituts de tot el territori**

	1rESO públics curs 20/21	1rESO públics curs 21/22	Diferència	1rESO privats concertats curs 20/21	1rESO privats concertats curs 21/22	Diferència
Consorti d'Educació de Barcelona	202	194	-8	304	297	-7
Baix Llobregat	243	233	-10	87	86	-1
Barcelona Comarques	224	220	-4	118	116	-2
Catalunya Central	174	169	-5	64	66	2
Girona	264	257	-7	58	58	0

Lleida	138	143	5	45	42	-3
Maresme - Vallès Oriental	269	274	5	94	92	-2
Tarragona	208	200	-8	66	66	0
Terres de l'Ebre	61	63	2	9	9	0
Vallès Occidental	274	263	-11	135	134	-1
TOTAL	2057	2016	-41	980	966	-14

Fonts: Dades Obertes de Catalunya. [Alumnes matriculats per ensenyament i unitats dels centres docents.](#) || Dades Obertes de Catalunya. [Oferta educativa dels estudis obligatoris.](#) Última consulta: 09/04/2021.

Si observem el tancament de grups de 1r d'ESO per STT, veiem **que tots els territoris han sofert tancament de grups públics excepte tres**. Els territoris més afectats per aquests tancaments a la xarxa pública són, per ordre, **Vallès Occidental (amb 11 tancaments)**, el **Baix**

Llobregat (amb una reducció de 10 grups), i Tarragona i Barcelona ciutat (totes dues amb 8 grups menys que l'any passat).

- **Barcelona no frena els tancaments i perd grups a 6 dels 10 districtes**

Districtes	Grups públics 2020-21	Grups públics 2021-22	Diferència
Ciutat Vella	12	12	0
Eixample	19	22	3
Sants	22	20	-2
Les Corts	11	11	0
Sarrià	13	12	-1
Gràcia	7	7	0
Horta	20	18	-2
Nou Barris	31	28	-3
Sant Andreu	25	24	-1
Sant Martí	42	40	-2
TOTAL	202	194	-8

Fonts: Dades Obertes de Catalunya. [Alumnes matriculats per ensenyament i unitats dels centres docents.](#) || Dades Obertes de Catalunya. [Oferta educativa dels estudis obligatoris.](#)
Última consulta: 09/04/2021.

A la ciutat de Barcelona, el Departament ha sortit amb 8 grups públics menys de 1r d'ESO tot i que la xarxa pública ha absorbit 4 grups privats concertats de centres que han hagut de tancar per manca de demanda. El rescat als centres privats concertats que han passat a la xarxa pública no ha servit per augmentar l'oferta de places públiques a 1r d'ESO.

El tancament de grups a la capital catalana ha afectat, de fet, a tots els districtes excepte Ciutat Vella, l'Eixample, Les Corts i Gràcia, que mantenen l'oferta del curs passat.

Cronificació del col·lapse tot i la davallada d'alumnat a 6è de primària

	Oferta final (OF) 1r ESO curs 2020-21			Oferta inicial (OI) 1r ESO curs 2021-22		
	Grups	Alumnat	Ràtio	OI grups	Previsió alumnat	Ràtio
TOTAL	3.037	85.155	28,04	2.982	82.886	27,80

Fonts: Dades Obertes de Catalunya. [Alumnes matriculats per ensenyament i unitats dels centres docents.](#) || Dades Obertes de Catalunya. [Oferta educativa dels estudis obligatoris.](#) Última consulta: 09/04/2021.

Aquest curs 2021-22, **les dades demogràfiques ens donaven una gran oportunitat per abaixar ràtios i donar una mica d'oxigen** als instituts públics. Actualment, l'educació secundària està desbordada per manca d'espais i de professionals que, sumat a les elevades ràtios amb les que han de conviure, **fan que la situació sigui insostenible, especialment en context de pandèmia.**

Segons la previsió d'alumnat, **el Departament hauria pogut abaixar la ràtio sense necessitat d'obrir grups nous.** Això si, hauria hagut de mantenir, com a mínim, el mateix nombre de grups que es van oferir el curs passat.

Sembla, però, que **l'administració no té cap interès en relaxar la pressió sobre els instituts públics.** Si el curs passat l'aFFaC vam alertar que el sistema no era capaç de cobrir les necessitats d'escolarització de tot l'alumnat, aquest any constatem, **amb el tancament de 55 grups públics, que el Departament preveu una ràtio mitjana de gairebé 28 alumnes per aula, sense cap variació significativa respecte les ràtios del curs passat.**

	Oferta final (OF) 1r ESO curs 2020-21			Oferta inicial (OI) 1r ESO curs 2021-22		
	Grups	Alumnat	Ràtio	OI grups	Places ofertades	Ràtio
TOTAL	3.037	85.155	28,04	2.982	87.735	29,42

Fonts: Dades Obertes de Catalunya. [Alumnes matriculats per ensenyament i unitats dels centres docents.](#) || Dades Obertes de Catalunya. [Oferta educativa dels estudis obligatoris.](#) Última consulta: 09/04/2021.

La ràtio és **encara pitjor si ens fixem en la planificació de grups i places** que el Departament d'Educació ha fet per al curs 2021-22. Si observem el nombre de places ofertades (87.735) que el Departament pretén encabir en els 2.982 grups ofertats **la ràtio a secundària se situa 29,42 alumnes per classe.**

Això suposa un increment del 5% en la massificació de les aules dels instituts respecte l'any passat, el que comporta col·lapsar encara més els centres a l'educació secundària en plena pandèmia.

1r ESO CENTRES PÚBLICS curs 20/21				
Ràtio	Centres	Grups	Alumnat	% grups
Menys de 25	114	257	5.477	12,49%
Entre 25 i 26	101	337	8.688	16,38%
27	68	239	6.470	11,62%
28	56	196	5.504	9,53%
Entre 29 i 30	236	819	24.382	39,82%
Més de 30	61	209	6.542	10,16%
TOTAL	636	2057	57.063	

Fonts: Dades Obertes de Catalunya. [Alumnes matriculats per ensenyament i unitats dels centres docents](#). || Dades Obertes de Catalunya. [Oferta educativa dels estudis obligatoris](#). Última consulta: 09/04/2021.

Tant si utilitzem les dades de previsió d'alumnat com si utilitzem el nombre de places ofertades, sembla que el curs 2021-22 **les aules dels instituts públics catalans continuaran amb una ràtio mitjana que, com a mínim, serà igual a la de l'any passat** (la reducció de només 0,26 punts percentuals no és prou rellevant per aportar canvis significatius).

Que la ràtio mitjana estigui prop dels 28 alumnes per aula implica, però, que molts centres tinguin una ràtio superior a la màxima legal establerta, és a dir, de de 30 alumnes per aula. Si analitzem quina és la traducció d'aquesta mitjana en una forquilla més àmplia, **observem que el curs passat el 59,51% d'aules tenien entre 28 i més de 30 alumnes per aula**. Una situació que, segons es desprèn de la previsió d'alumnat, es repetiria el curs vinent.

En aquest context, **el Departament d'Educació podia haver reduït mínimament la ràtio mitjana sense haver d'incrementar els recursos** sobre la xarxa pública. L'única cosa que havia de fer era no fer res, és a dir, **mantenir l'oferta pública del curs passat que, combinada amb la davallada demogràfica d'enguany, hagués comportat una reducció** (encara que insuficient) de la ràtio.

La vacuna contra la desigualtat social és l'enfortiment de l'educació pública

Des de les Associacions Federades de Famílies d'Alumnes de Catalunya (aFFaC) lamentem que el Govern mantingui el setge sobre l'educació pública, desproveint-la de recursos malgrat la massificació, malgrat l'esgotament del professorat, malgrat la manca d'especialistes per atendre l'alumnat amb necessitats específiques, malgrat la covid-19.

Per impossible que sembli, després d'un any de pandèmia, el Departament d'Educació no ha fet res per millorar la situació del nostre sistema educatiu públic. Continuem amb manca de places, amb manca d'espais, amb manca de grups (i dels professionals que corresponen a cada grup). Tot això en un context de pandèmia que, sense un sistema fort, posa en perill real l'assistència presencial de l'alumnat a les aules. I això, com ja hem vist, suposa un risc altíssim per aquell alumnat més vulnerable que necessita, justament, enfortir el vincle amb l'escola o l'institut.

Ho hem dit moltes vegades i ho repetirem tantes com sigui necessari: la millor vacuna contra la desigualtat social és una educació pública forta i, per això, exigim al Govern de la Generalitat que, d'una vegada per totes, defensi aferrissadament i sense dubitacions el sistema educatiu públic. Ens hi juguem el futur de Catalunya.